

Aan Ministerie van Financiën
Datum 17 februari 2025
Betreft Wijzigingsbesluit financiële markten 2026

Consultatiereactie

Geachte heer of mevrouw,

In consultatie is gegaan het Besluit tot wijziging van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft en enige andere besluiten op het terrein van de financiële markten (Wijzigingsbesluit financiële markten 2026). Graag zouden wij daarop willen reageren. Onze reactie treft u in de bijlage aan. Voor zover die vragen oproept, kunt u met ondergetekende contact zoeken.

Met vriendelijke groet,

[persoonsgegevens]

Bijlage

Artikel 38l BGfo

In het algemeen is deze bepaling in lijn met de bestaande outsourcing-eisen zoals deze reeds *gelden voor banken*. De uitbestedingsregels die worden toegevoegd in art. 38l BGfo, zijn inhoudelijk nagenoeg gelijk aan de bestaande eisen voor uitbesteden zoals deze gelden voor (o.a.) banken als gevolg van art. 31 (Bpr wft en de EBA Guidelines on outsourcing). De eisen uit DORA overlappen ook voor een deel met de uitbestedingseisen, zowel voor de contracten als het register. Op Europees niveau is daarom ook opgeroepen om deze 'lappendeken' aan regelgeving wat beter op elkaar af te stemmen. Hierover is op 14 februari 2025 in een Q & A door EBA aangegeven dat EBA momenteel werkt aan een update van de outsourcing guidelines om een betere uitlijning met DORA vereisten te verzekeren en discrepanties te verminderen. Ook op Nederlands niveau kan het daarom eveneens raadzaam zijn deze verplichtingen t.a.v. uitbestedingen goed met elkaar uit te lijnen, zodat de verplichtingen zoals voorgesteld in art. 38l BGfo meer in lijn worden gebracht met de vereisten uit art. 31 Bpr wft (of vice versa).

Ter illustratie

Art. 38l lid 2 BGfo wijkt af van art. 31 lid 1 Brp wft; in dit laatste artikel staat de toevoeging 'op structurele basis'. Is dit een bewust onderscheid en is daarmee de bedoeling om de scope van uitbestedingen op te rekken door die toevoeging uit art. 38l lid 2 BGfo weg te laten?

Art. 38l lid 3 sub e BGfo: deze bepaling komt niet voor in art. 31 Brp wft.

Art. 38l lid 3 sub f BGfo komt niet voor in Brp wft, maar volgt wel uit DORA en EBA Guidelines.

Een aanbieder houdt blijkens lid 1 een register bij van alle werkzaamheden die ze uitbesteed. 'Alle werkzaamheden' is vrijwel een onmogelijke opgave. Dat behoeft echt nadere nuancerings. Een voorbeeld. We besteden de aanbesteding en verwerking van een renteherziening uit. Als alle werkzaamheden moeten worden beschreven, dan is dat ophalen rentes, uitprinten aanbod, ondertekenen van het aanbod, per e-mail of post verzenden van het aanbod, openen retour gezonden en getekend aanbod etc. Kan de aanbieder niet volstaan met het opnemen van de overeenkomst tot uitbesteding in het register? Dat zou een minder zware belasting zijn.

Lid 3 sub a luidt:

'de rechten en verplichtingen van de financiële dienstverlener en de derde waaraan de werkzaamheden zijn uitbesteed;'

Wat wordt hier bedoeld: moet een financiële dienstverlener alle op haar rustende verplichtingen uit hoofde van het civiele en publieke recht en de rechtspraak hier vermelden, of de rechten en plichten die verband houden met de uitbesteding zelf, waarbij het zou volstaan dat de financiële dienstverlener de derde verplicht zich aan alle wet en regelgeving te houden die van toepassing zijn op de financiële dienstverlener, zonder de nader te specificeren?

De ‘onderlinge informatie-uitwisseling’ (lid 3 sub b) kan alles omvattend zijn, van e-mailverkeer over applicaties, vragen, klachten tot portefeuille rapportages. Ook hier is er behoefte aan een nauwkeurigere beschrijving. Immers, we willen niet alle informatie-uitwisselingen willen beschrijven in een overeenkomst.

Lid 3 sub c luidt:

‘de mogelijkheid voor de financiële dienstverlener om te allen tijde wijzigingen aan te brengen in de wijze waarop de uitvoering van de werkzaamheden door de derde geschiedt;’

Dit lijkt een onmogelijke eis in de praktijk. Dit zal dan ten minste wezenlijke wijzigingen moeten betreffen, naar redelijkheid te verlangen van de derde, zoals wijzigingen als gevolg van gewijzigde wet- en regelgeving. In de praktijk is art. 38l lid 3 sub c BGfo (gelijk aan artikel 31 lid 2 sub b Bpr wft) bovendien lastig uit te onderhandelen. Leveranciers zullen wijzigingen niet zomaar willen doorvoeren en de wijzigingen vooraf schriftelijk willen vastleggen.

Lid 3 sub e luidt:

‘De wijze waarop de continuïteit van de bedrijfsvoering van de financiële dienstverlener gewaarborgd blijft;’

Hier past de nuance dat dat dan ook in redelijkheid van de financiële dienstverlener zelf gevraagd/geëist kan worden.

Voor het register zou het handig zijn voor de relevante financiële dienstverlener wanneer afstemming plaatsvindt tussen de nationale toezichthouders en de Europese toezichthouder, zodat integratie plaatsvindt met de registers die al worden opgevraagd.

Er is nu noch voor het register, noch voor de overeenkomsten bepaald of en wat de overgangs- of ingangstermijn zal zijn. En verzoeken wij bijvoorbeeld op te nemen in het besluit (bijvoorbeeld in artikel VI) dat de verplichting tot het opnemen van de bepalingen in de overeenkomsten eerst gaan gelden voor nieuwe overeenkomsten vanaf moment x en voor bestaande overeenkomsten een langere termijn toe te kennen. Het is immers vaak ook lastiger met bestaande leveranciers een contract opnieuw uit te onderhandelen dan voor nieuwe leveranciers. Zie ook de vorige opmerking t.a.v. art. 38l lid 3 sub c BGfo. Verder verzoeken we u ook aandacht te besteden aan een meer risico-gebaseerde benadering van de verplichtingen (niet iedere uitbesteding kent evenveel risico's).

Dit artikel bevat een andere scope van ondernemingen dan de scope voor deze bestaande eisen op basis van art. 31 Wft Bpr en EBA Guidelines on outsourcing, waardoor meer organisaties met deze aanvullende regeldruk zullen worden geconfronteerd. De kosten voor de uitvoering achten we gezien het bovenstaande derhalve ook (te) optimistisch ingeschat.

Artikel 38m BGfo

Het eerste lid van dit artikel luidt als volgt:

‘Indien een verzekeraar, niet zijnde een verzekeraar met beperkte risico-omvang, voornemens is werkzaamheden uit te besteden die vallen onder het Deel Gedragstoezicht financiële ondernemingen van de wet, stelt hij de Autoriteit Financiële Markten daarvan in kennis.’

Het vooraf melden van uitbestedingen (voor banken) gebeurt momenteel alleen voor kritische en belangrijke functies. De overige uitbestedingen worden opgenomen in het register.

Is het de bedoeling dat de melding vooraf voor uitbesteding door verzekeraars ook de uitbesteding van niet kritische en belangrijke functies omvat? Dit sluit ook aan bij de eerdere opmerking tot het toepassen van een meer risico-gebaseerde aanpak.

Artikel 115 BGfo

De begrippen ‘aanvraag’ en ‘aangaan’ worden, zo viel ons op, niet overal even consistent gebruikt. In de toelichting voor modelmatig taxeren staat dat het gebruik van de WOZ bij ‘aankoop’ niet meer is toegestaan. In lid 7 staat de term ‘aanvraag’ van een hypothecair krediet en artikel 6 lid 2 staat de term ‘aangaan’. In de toelichting op de wijzigingen lezen we de term ‘aangaan’. Wij zouden u willen verzoeken hiernaar te kijken.

Zou in de toelichting in kunnen worden gegaan op het geval waarin een modelleverancier niet meer voldoet aan de normen. Er kan wat ons betreft dan geen sprake zijn van overkreditering ten aanzien van kredietovereenkomsten die reeds zijn overeengekomen mede op basis van de waarde van die modelleverancier, indien op enig moment blijkt dat die waardebepaling van de modelleverancier niet langer voldoet aan de normen. Dit zou tot een grote (rechts)onzekerheid kunnen leiden, die wij niet wenselijk achten.

In art. 115 lid 6 onder 3° zijn percentages opgenomen. Wij vroegen ons af: zouden die niet beter in een ministeriële regeling opgenomen kunnen worden in plaats van in een besluit, zodat deze in de toekomst, indien gewenst, makkelijker aangepast kunnen worden? Verder willen wij sterk aandringen op aanpassing van de 90/10 verhouding naar 85/10, zeker nu die in wetgeving wordt vastgelegd. De 90/10 is (onnodig)krap en kan, zeker als een markt sterk in beweging zou komen, er toe leiden dat hybride taxaties niet meer mogelijk zijn. Een reguliere taxatie die enige tijd geldig is kan tot een grotere afwijking leiden. Tevens signaleren we dat er voor regulier taxaties geen betrouwbaarheidsgrenzen gesteld worden (terwijl daar wel volledig op gefinancierd mag worden).

Een ander, daarop aansluitend, punt is dat het gebruik van een hybride taxatie beperkt wordt tot een financiering van maximaal 90 % van de woningwaarde. Bij volledige taxaties kan wel 100% LTV op gefinancierd kan worden (in tegenstelling tot de hybride taxatie. Dit is gelet op het rapport van DNB over de kwaliteit en onafhankelijkheid van

woningtaxaties naar onze mening niet verdedigbaar. In dit licht vragen wij ook om te overwegen om ook voor hybride taxaties 100% LTV financiering mogelijk te maken.

Het verdient aanbeveling duidelijker te maken wanneer een WOZ nog gebruikt mag worden. Door geen aanpassing te doen in art. 115 lid 7 BGfo lijkt het erop alsof WOZ nog wel gebruikt mag worden bij bijvoorbeeld verhogingen, maar dit is op grond van EBA GLOM niet toegestaan. Voor het verstrekken van nieuw geld (ook aan bestaande klanten of erfgenamen) is het gebruik van WOZ niet toegestaan en daarmee zou dat lid aangepast moeten worden zodat duidelijk is waarvoor een WOZ gebruikt mag worden. Voor overige mutaties op de hypotheek kan een geldverstrekker bepalen of hij gebruik wil maken van de WOZ.

Het nieuwe lid 8 luidt als volgt:

‘De aanbieder van hypothecair krediet gebruikt uitsluitend een statistisch model als bedoeld in het zesde lid, onder 3°, dat jaarlijks door een accountant wordt gecontroleerd en waarbij de accountant op basis van die controle heeft verklaard dat het statistisch model voldoet aan de in het zesde lid, onder 3°, gestelde eisen.’

Wij verzoeken de formulering van lid 8 te verduidelijken, zodat helder is dat niet de accountant van de aanbieder deze jaarlijkse controle dient uit te voeren, maar de accountant van de aanbieder van een dergelijk model én er dient geborgd te worden dat de uitkomsten van deze accountantscontrole gedeeld worden met c.q. toetsbaar zijn voor de aanbieders van het hypothecair krediet. Verder: de controle is achteraf. Daarbij is dezelfde opmerking t.a.v. (rechts)onzekerheid van toepassing als hiervoor aangegeven zodat het noodzakelijk is dat daaraan in de toelichting aandacht wordt geschonken.

Artikel 164a BGfo

Met betrekking tot het voorgestelde artikel 164a wijzen wij erop dat de eerdere NvT bij art 31b BGfo meldt dat daarin het genoemde artikel 7 van de Gedelegeerde Richtlijn (EU) 2017/593 al is geïmplementeerd. Dit kan gevolgen hebben voor de plaats in de organisatie waar de genoemde werknemer zich moet bevinden; al dan niet binnen de Compliance functie. In onze optiek is de huidige lezing van de Richtlijn, met de voorgestelde implementatie in art 164a het meest correct. Artikel 7 van de gedelegeerde richtlijn (EU) 2017/593 behorend bij MiFID II biedt de ruimte dat ook een andere functionaris dan een Compliance Officer als ASO wordt benoemd. De verwijzing naar artikel 7 GR zou uit de toelichting op artikel 31b BGfo moeten worden verwijderd. Ook een aanpassing in de toelichting op dat artikel zal duidelijkheid kunnen bieden.